

Taşı Sanata Dönüştürenler

Zahide KÖKLÜ
MTA Genel Müdürlüğü
kokluzahide@mynet.com

*Mermerle aynı dili konuşan
sanatçı;*

Malik BULUT

*“ Heykel, duygu ve düşüncelerin dokunulabilir
hale gelmesidir.”*

Bu sayımızda ve daha sonraki sayılarımızda da Taşı Sanata Dönüştürenler başlığı altında taşı malzeme yapmış sanatçılarımızı tanıtarak sizleri bilgilendirmek istiyoruz.

Her türlü kavramı, duygu ve düşünceyi estetik bağlamda mermeri tercih ederek görselleştiren heykel sanatçısı **Malik BULUT** ile konuştuk. Büyük boyutlu işleriyle kendine özgü bir dil yaratmayı başararak dikkat çeken sanatçımıza ilk sorumuz şu oldu:

İlk önce Malik Bulut kimdir?

Silifke'de doğdum 1974 yılının Şubat ayında. 2000 yılında Mersin Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Heykel Bölümü'nden mezun oldum. 2000-2004 yıllarında Mehmet Aksoy'a asistanlık yaptım. 2004 yılında ustadan ayrılıp İstanbul'da bağımsız atölyemi kurdum. Çalışmalarımı bağımsız heykeltıraş olarak sürdürmekteyim. Uluslararası heykel sempozymlarında yapmış olduğum büyük boyutlu 13 heykel çeşitli kentlerde ve üniversite kampüslerinde yer almaktadır, yüzden fazla koleksiyonda heykellerim bulunmaktadır.

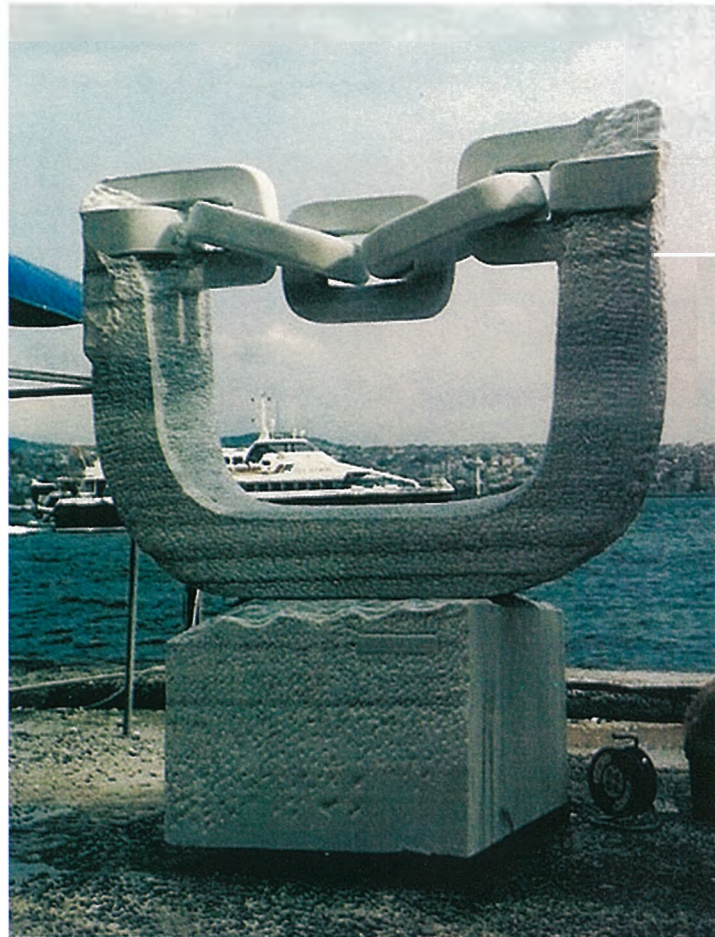
Üniversitede malzeme olarak taş atölyesini seçtim, taşla tanıştım, taşla aşık oldum, taşta kendimi gördüm, karakter sahibidir taş, huyu-suyu vardır, suskundur, gizemlidir, zamanı saklar, büyüğü vardır, asil malzemedir taş, sabırlıdır beklemesini en iyi bilendir.

Oysa şimdi bir sessizliği bozuyorum ben. Taş ne verirse almak istiyorum, taşı kendi içinde hareket ettiriyorum ve taşın boyunu uzatıyorum, koparmadan. Büyük boyutlu taşlarla çalışmayı seviyorum. Çocukluğum doğada geçti, çeşitli aletler kullanmayı küçük yaşlarda öğrendim, doğadaki tüm malzemelere dokunarak, hissederek büyüdüm, oyuncaklarımı kendim şekillendirdim ağaç kabuklarından, hareketli oyuncaklar bile tasarlıyordum.

Kendisi söylemiyor ama biz araştırdık; kısa bir zaman aralığına beş kişisel sergi, onbeş sergi ve fuar, onbeş kez de sempozyum sığdırmış.

Nasıl bir tarzı var Malik Bulut'un?

Modern bir çağda yaşıyoruz ve modern tarzda heykeller yapıyorum. Figürleri, insan bedenlerini özellikle kadın bedenlerini kendimce, algılayabildiğim ve gerekli gördüğüm kadarıyla formla anlatmaya, şekillendirmeye aynı zamanda anlamlandırmaya çalışıyorum. Bazı zamanlar da mekana ve konuya, içeriğe göre tasarlıyorum heykellerimi. Mesela İstanbul'da sempozyumda yapmış olduğum heykelin "**Boğaziçi**" ismini taşıyacak özelliklerde tasarlanması, Cumhuriyet Üniversitesi'nde yapmış olduğum heykelin "Cumhuriyet Güneşi" ismini alması, Cumhuriyetin ilk hareketinin Sivas'ta başlaması ve yurdun etrafı düşmanla çevrilmişken tek zincir halkasının hareket etmesi gibi.

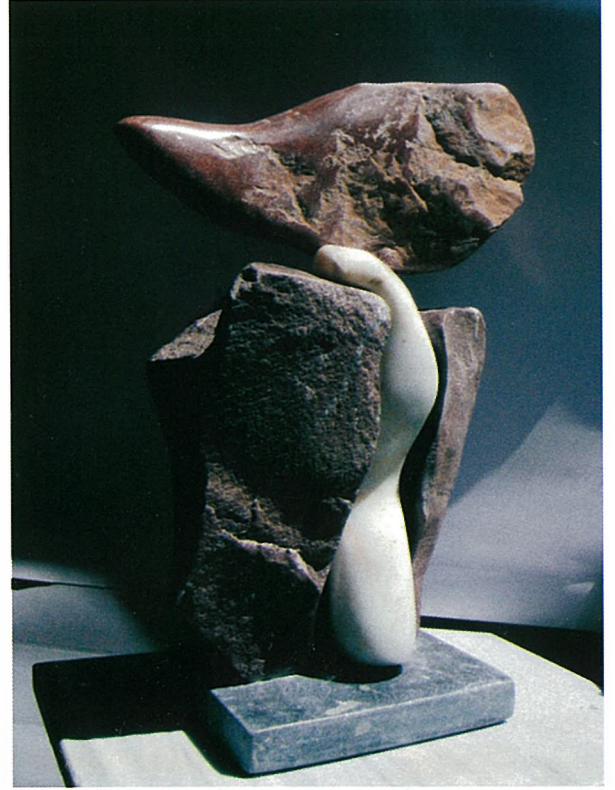
'Boğaziçi' adlı eseri,2005;yükseklik:275 cm,İstanbul

İşlerinizi tasarlarken sizi malzememi yönlendiriyor yoksa duygu yada düşünceleriniz mi?

İşlerimi tasarlarken çoğu zaman malzemenin söylediğini dikkate alıyorum ama kontrolü bırakmadan, üretim aşamasında malzeme tasarıma bir şey ekleyecekse ona izin verip sonuca doğru yol alıyoruz beraber. Bazı tasarımları önceden projelendirmek, malzeme ölçülerini önceden belirlemek gerekiyor, bu durumda çok fazla proje dışına taşma söz konusu olamıyor. Ama öncelikle fikir gerekiyor. Duyguyu ve fikri daima belleğimizde canlı taşmalıyız ki malzemeyle karşılaşabilsin herhangi bir zamanda. İlk hareket insanda, zihinde başlıyor.

Heykellerinizi tasarlarken nelerden yola çıkıyorsunuz?

Heykellerimi tasarlarken öncelikle insandan hareket ediyorum, yaşayan herşeyden, hareket eden, büyüyen, gelişen, üreyen, çoğalan sonra taşan.

İsimsiz, yükseklik: 40 cm, 2007

Sizin için iyi bir heykel tanımı nasıl olmalıdır?
Heykel, duyguların ve düşüncelerin dokunulabilir hale gelmesi diyebiliriz; önemli olan bu eylem esnasında duygu ve becerinin denge içerisinde uyumudur.

Kullandığınız malzeme ağırlıklı olarak mermer üzerine olmuş, neden?

Ağırlıklı olarak mermer ve çeşitli taşları kullanıyorum, taşlar kadınlar gibi; duygulu, kırılgan, zor-kolay, sert-yumuşak ve güzel ama ne zaman o dili konuşabiliyorsanız. Taşlar ağır, bazı taşlar ses verir yontarken ve bu ses kılavuzluğunda sürdürürüm çalışmayı, bazı taşlar ses vermez, sesi yutar, yontuya gelmez, bazı taşlar ışığı tutar ve bir insan teni gibi yansır.

Anadolu da çok çeşitli taşlar var ve çok renkte, güzeller çok güzeller. Taşın kalıcılığını seviyorum, geleceğe. Taşın direnmesini seviyorum, çalışırken kolay teslim olmuyor, sanırım bu ve bunun gibi nedenlerden dolayı taş çalışmayı seviyorum ve sürdürüyorum.

Neden zincirler?

Kendi heykelimi yapamadığım bir dönemdi, sadece yüzlerce fikrin kafamda dolaşıp durduğu ama hiç birinin eyleme geçemediği süreç. Kendi içsel sıkıntılarım ve çatışmalarımın, karamsarlık düzeyine varan çıkmazlar yaşadığım dönemlerdi. Sadece eskizler ve karalamalarda beklendiler bir süre.

Bir zincir takıyla oynuyordum ve neden taştan olmasın diye düşündüm ve bu fikir uzun süre kafamı kurcaladı, maketini yaptım yumuşak malzemedен, çözümlerimle problemimi, ustamla da konuşmuştum bunu yapma fikrini, atölyemi kurduktan sonra eskizlerimle hesaplaşırken tekrar karşıma çıktılar ve hemen mermerden çözümlerler başladı, ilk büyük boyutlu olarak "Boğaziçi" heykeli çıktı, artık tüm tasarımlarımı ve çözümlerimi bu kanaldan düşünmeye başladım. Yaptığım işler aslında zincir değil, hepsi kendi içinde ayrı anlamlar, duygular taşıyan tasarımlardı. Mesela "anadolu kadını" isimli büstteki zincirle "Özgürlüğe açılan kapı"daki zincirin duygusu, anlamı bambaşka. Zincirle bütünleştim ben aslında, kişiliğimi de yansıtıyor, bu fikir içimden çıktı tamamen, imza oldu adeta. Tutsak taşlar özgürlüğüne kavuşuyor çözülen zincirlerde, üç bin yılda oluşan taşlar. Bir sessizliği bozuyorum demişim ya. Tutsaklık ve özgürlük gibi iki tezadı biraraya getiren zinciri malzemenin olanakları ile özgürleştirmeyi tema ile de tutsaklığı yakalayarak sınırların dışına çıkmayı amaçlıyorum.

Resim ya da diğer sanat dalları heykellerinizi etkiledi mi hiç?

Resim, şiir , edebiyat, mimari ve bir çoğu mutlaka etkiliyor ve bir bütünün parçalarıdır aslında hepsi.

Sizin üzerine yapılan eleştiriler için neler söyleyebilirsiniz?

Üzerime yazılan, yapılan eleştiri yazıları genelde izlediğim yolda çözmeye çalıştığım problemleri yazın diliyle aydınlatan, izlediğim çizgide tutarlılığıma güç veren niteliklerde.

Türk heykeltıraşlarını nasıl buluyor ve değerlendiriyorsunuz?

Öncelikle Türk heykelinin hak ettiği, etmesi gerektiği yerde olmadığını söyleyebilirim, bu sorun da ülkenin genel olarak nerede olduğunu işaret ediyor bize. Türkiye’de heykeltıraş olmak, heykel yaparak yaşamak oldukça zor bir seçim. Yeterli olanaklar sağlandığında çok başarılı projeler çıkacaktır Türk heykeltıraşlarından.

Teşekkürler Malik Bulut, kayalar bizlerin ortak noktası olduğuna göre, ortak noktamızda buluşmak dileğiyle..